

За науки Кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ XXXIX

№ 37 (1173)

13 грудня 1974 року

Ціна 2 коп.

ПОРТРЕТ ДЛЯ ПЕРШОЇ СТОРІНКИ

Один з кращих активістів
механіко-математичного фа-
культету, студент IV курсу, фі-
зорг факультету Віктор Ді-
денко.

Фото О. ЛЕВІТА

ГОЛОВНІ ЗАВДАННЯ ПАРТОРГАНІЗАЦІЇ

Радянський народ, втілюючи у життя історичні рішення XXIV з'їзду КПРС, йдучи назустріч XXV з'їздові, досяг великих перемог на всіх ділянках комуністичного будівництва. У комплексі тих великих і відповідальних завдань, що стоять зараз, одне з важливих місць займають питання комуністичного виховання трудящих, формування нової людини, відзначив у доповіді секретар парткому доцент Л. Х. Калуст'ян.

Наша партійна організація озброїлася новими важливими документами-постановами ЦК КПРС «Про роботу по підбору і вихованню ідеологічних кадрів у партійній організації Білорусії», «Про роботу у вищому технічному училищі ім. М. Е. Баумана і Саратовському університеті ім. М. Г. Чернишевського по підвищенню ідейно-теоретичного рівня викладання суспільних наук», постанови квітневого (1973 р.) і травневого (1974 р.) Пленумів ЦК КПУ, рішення липневого Пленуму обкому КПУ по кадрах та інших.

В умовах стрімкого розвитку науково-технічної революції до кадрів ставляться особливо високі вимоги.

Питанням підбору, розстановки і виховання кадрів партком, ректорат, факультетські організації приділяють постійну увагу. Особливо по-діловому вони обговорювались після загальноуніверситетських зборів у грудні 1970 р. Втілення рішення цих зборів дозволило покращити роботу з кадрами, підняти рівень учбової, наукової і виховної роботи.

В університеті чимало зроблено для створення ділової обстановки, атмосфери впевненості, бажання

Із загально- університетських партійних зборів

працювати краще, більш організовано.

Випускник вузу повинен не тільки досконало володіти спеціальністю, але й знати закони суспільного розвитку, внутрішньої і зовнішньої політики, бути людиною з широким світоглядом. Пилькуватися про це повинні всі викладачі.

Визначального значення набуває метод переконання, колективного керівництва.

Особливе місце в учбовому процесі посідають питання ідейної спрямованості викладання. А це пов'язане з рівнем партійного впливу на всіх ланках учбового процесу. Ми вживаємо заходи з метою посилення партійного впливу за рахунок викладачів-комуністів, але первинним організаціям, особливо мехмату, фізичного, біологічного, юридичного слід звернути на це найсерйознішу увагу.

В університеті на ряді факультетів і кафедр немає правильного поєднання молодих і досвідчених викладачів.

На біологічному факультеті все ще потребує вирішення кадрові питання: з дев'яти завідуючих кафедрими у семи вік далеко за пенсійний, на ряді кафедр середній вік працівників перевищує 50 років. Таке становище на кафедрах фізіології рослин, ґрунтознавства і географії прунтів, система-

тики рослин, фізіології людини і тварини, мікробіології, української мови, аналітичної геометрії.

У нас є викладачі досить поважного віку, які чудово виконують свої обов'язки, але йснує природний процес, який не залежить від нас. На ряді кафедр, особливо біофаку, склалося серйозне становище, коли провідним викладачам немає рівноцінної заміни. Для кожної керівної посади в університеті має бути резерв, і ми повинні краще працювати для створення його. До кадрового питання ми маємо підходити з партійних, державних позицій.

Генеральний напрямок при вирішенні питань виховання і розстановки кадрів — ідейна спрямованість викладання, научність, яка відповідає сучасним вимогам. А от контроль за якістю викладання ще недостатньо дійовий.

Окремі лекції читаються на недостатньому ідейному і науковому рівні. На республіканській нараді завідуючих кафедрами суспільних наук було піддано критиці роботу викладача кафедри філософії С. Остапенка. Є претензії до лекцій доцента О. Г. Олексєнка.

Ненормальним є те, що бувають зриви лекцій і спізнєння викладачів на заняття, а керівництво факультетів і кафедр, та й учбова частина не вживають дійових заходів.

Ми маємо виховувати у студентів комуністичну мораль. Але не завжди викладачі самі можуть бути прикладом поведінки. Як розцінити такий випадок? Група студентів IV курсу факультету РГФ (німецьке відділення) у пов-

Закінчення на 2-й стор.

ПІД СТЯГОМ ЄДНОСТІ

Уже четвертий рік працює в університеті Інтеррада — самодіяльна громадська організація радянських і іноземних студентів. Інтеррада працює під девізом «Мир, дружба, солідарність». Її мета — зміцнення дружби і взаємодопомоги радянських і іноземних студентів.

Нещодавно відбулися збори представників радянських і іноземних студентів університету. На порядку денному були такі питання:

1. Звіти Інтерради про роботу в 1973/74 навчальному році.

2. Вибори нового складу Інтерради.

Зі звітною доповіддю виступив Фріц Ауерг (НДР). У доповіді було відзначено, що у минулому році Інтеррада працювала успішно, відіграючи важливу роль у роботі по інтернаціональному вихованню молоді.

З великим піднесенням пройшли мітинги солідарності з народом Чилі, інтернаціональні недільники,

вечори, зустрічі з партійними і радянськими працівниками Центрального району м. Одеси.

Інтеррада працює в тісному контакті з комітетом комсомолу університету. Допомогу у роботі Інтерраді надають партком ОДУ і деканат по роботі з іноземними студентами.

У своїй подальшій роботі, відзначалось у доповіді, Інтерраді треба краще координувати роботу з земляцтва іноземних студентів, членам Інтерради більш ініціативно і відповідально відноситись до своїх доручень.

На зборах відбувся обмін думками про форми і завдання дальшої роботи Інтерради. До складу нової Інтерради ввійшли 17 студентів із 10 країн. Головою Інтерради була обрана Майя Мілева (Болгарія).

О. СЕМЕНОВА,
заступник секретаря комітету ЛКСМУ університету по інтерроботі.

Про університеті

11 грудня відбулося засідання партійного комітету університету. На ньому розглянуті та обговорені питання: «Про роботу кафедри історії КПРС у світлі постанови ЦК КПРС «Про роботу в Московському вищому технічному училищі ім. М. Е. Баумана і Саратовському університеті імені М. Г. Чернишевського по підвищенню ідейно-теоретичного рівня викладання суспільних наук»; «Про підвищення ідейно-теоретичного рівня професорсько-викладацького складу і співробітників факультету РГФ»; «Про керівництво партбюро фізичного факультету науково-дослідними лабораторіями».

З усіх обговорених питань прийняті відповідні рішення.

На засіданні вченої ради університету обговорювались такі питання:

1. Про стан і перспективи співробітництва з Сеґедьським університетом імені А. Йожефа (УНР).

Доповідач — професор О. В. Богатський.

2. Організація контролю поточної успішності студентів на філологічному і механіко-математичному факультетах.

Доповідачі — голова комісії професор Ф. С. Замбриборц, професор І. М. Дузь, професор М. С. Синюков.

3. Звіти доцентів, які пере-

бували на посадах старших наукових співробітників, про завершення роботи над докторськими дисертаціями (А. А. Каспар'янц, С. М. Кіро, І. Є. Саєнко, М. В. Павлюк, В. А. Вільшанський) і повідомлення деканів механіко-математичного, філологічного, історичного і хімічного факультетів про висновкові рішення вчених рад з цього питання.

4. Затвердження рішень рад факультетів про присудження вчених ступенів, про присвоєння вчених звань.

У минулий вівторок за «круглим столом» редакції газети «ЗНК» відбулась зустріч керівників ідеологічних семінарів. Присутні поділилися

думками про організацію системи партосвіти, обговорили актуальні проблеми ідеологічної роботи. Прийнято рішення зустрічі за «круглим столом» зробити традиційними, друкувати у газеті під рубрикою «Школа досвіду ідеологічної роботи».

Відбулися збори комсомольського активу університету. З доповіддю «Роль комсомольських організацій груп у комуністичному вихованні студентів, аспірантів і співробітників у світлі завдань, що випливають з привітання ЦК КПРС XVII з'їздові комсомолу, промови Генерального секретаря ЦК КПРС тов. Л. І. Брежнєва і рішень XVII з'їзду

ВЛКСМ». виступив секретар комітету ЛКСМУ В. Шибуняев. На зборах активу виступили також ректор університету професор О. В. Богатський, зав. студентським відділом Одеського обкому ЛКСМУ Ю. Іванов.

Сьогодні в університеті відбудуться звітно-виборні збори організації товариства «Знання».

Відбулися збори Ради ветеранів університету. Головою її обрано полковника М. Т. Ольшєвського, його заступниками — С. Й. Серґейчика і М. Я. Фіногіна, відповідальним секретарем — П. С. Столяра.

ВЧОРА • СЬОГОДНІ • ЗАВТРА інформація

ГОЛОВНІ ЗАВДАННЯ ПАРТОРГАНІЗАЦІЇ

Із загально-університетських партійних зборів

(Закінчення. Початок на 1 стор.)

ному складі прийшла у партком і висловила протест проти методів викладача Орлової, яка прикинула гідність студентів, забувши про моральний обов'язок викладача виховувати людей методом переконання.

У вирішенні кадрових питань партком, ректорат особливу увагу приділяють кафедрам суспільних наук. Кафедри укомплектовані, проявлена турбота про висування молодих наукових кадрів.

Однак у світлі нових вимог, перш за все — в світлі постанови ЦК КПРС «Про роботу в Московському вищому технічному училищі ім. М. Е. Баумана і Саратовському університеті ім. М. Г. Чернишевського по підвищенню ідейно-теоретичного рівня викладання суспільних наук» повинні прямо сказати: ми не забезпечили ще належного рівня викладання суспільних наук.

Вірні висновки з критики зробили деканат, кафедри, парторганізація істафу. Разом з тим перед факультетом стоїть ще багато серйозних завдань, які слід вирішувати цілеспрямовано, плано-мірно, по-партійному.

Проведена нещодавно перевірка показала, що викладацький склад філфаку може виконувати завдання, які стоять перед ним. Але є ще факти методологічної необрунтованості, об'єктивізму, апологетики і всепрошення.

Це питання обговорювалося принципово на парткомі і партійних зборах філологічного факультету. Треба, щоб всі партійні організації на базі рішення парткому гостро і принципово обговорили у своїх організаціях питання методології, партійного, інтер-національного виховання.

Питання методології науки стосуються всіх кафедр і в тому числі — кафедр природничих наук.

Ідейний світогляд викладача залежить від того, як він підвищує свій ідейно-теоретичний рівень, від діяльності методологічних семінарів.

У системі партосвіти регулярно і послідовно вивчаються питання методології науки, філософські, економічні, соціально-політичні проблеми марксистсько-ленінської теорії, документи та постанови ЦК КПРС і уряду.

Партійні організації домоглися поліпшення дієвості політичної освіти, зміцнення зв'язку з життям, росту творчої активності слухачів.

Разом з тим в організації ідейного навчання є ще серйозні недоліки. Окремі плани потребують поглиблення наукової, методологічної спрямованості проблем, що вивчаються, не всюди достатні активність і відвідування. У деяких організаціях ці недоліки повторюються щороку: на фізичному, хімічному, механіко-математичному і інших факультетах.

Завдання партійних організацій факультетів і установ зараз полягає в тому, щоб перетворити мережу партійної освіти у дійову школу ідейного загартування.

У втіленні кадрової політики у головній ланці — учбовому процесі — слід звернути особливу увагу на таку керівну ланку, як завідувачі кафедрами. У них великі права і їх не можна порушувати.

Там, де завідувачі кафедрами виховує особистим прикладом, спрямовує науково і промадсько-політичну діяльність кафедр, там є порядок, склад кафедри читає лекції на високому рівні. Безвідповідальність деяких завідувачів кафедрами веде до серйозних наслідків.

Вирішуючи проблему кадрів, не можна не сказати про науково-дослідну роботу. Тут є дві сторони питання: розвиток фундаментальних досліджень та, що не менш важливо для вузу, — наукові осно-

ви викладання. У нас безперечно досягнуті певні успіхи у вирішенні цих завдань.

Останнім часом помітні зрушення у питаннях розстановки кадрів у таких наукових підрозділах, як інститут фізики, астрономічна обсерваторія, проблемні лабораторії №№ 2 та 5. Збільшилась кількість кандидатів наук, які працюють у науково-дослідних установах. Але у питанні підбору і розстановки кадрів є істотні недоліки.

При перевірці атестацій відзначено формальне відношення до затвердження характеристик. Деякі керівники госптема поверхово вивчають ділові якості тих, кого приймають на роботу.

Мають місце випадки, коли по окремих госптемах групи викладачів не справляються із завданням, виявляється формальний підхід до підбору тематики.

Особливо слід підкреслити питання про методологічну спрямованість наукових досліджень. Недооцінка діалектико-матеріалістичної методології може нанести серйозний збиток результатам досліджень, привести до проникнення помилкових концепцій. Це стосується у першу чергу друкованої продукції.

Серйозне питання — підготовка наукових кадрів. Ми успішно виконуємо соціалістичні зобов'язання по підготовці молодих кадрів через аспірантуру. Але заспокоюватися ще рано, все ще багато аспірантів не закінчують роботи у строк.

Питання резерву наукових кадрів завжди має бути у полі нашого зору. Не слід забувати, що 19 професорів мають пенсійний вік, керівники 11-ти кафедр не забезпечили реальної зміни.

Слід сказати про діяльність вчених рад по захисту докторських та кандидатських дисертацій. На першому плані тут має бути партійний і державний підхід. Треба підвищити відповідальність у первинній ланці — на кафедрах при обговоренні робіт. Висновки повинні поєднуватися з чуйним відношенням до молодих. Деканат, парторганізація факультету РГФ зробили вірні висновки з критичних зауважень, висловлених 2—3 роки тому партійним комітетом та ректоратом.

Зараз на факультеті ділова обстановка. Але заспокоюватися не можна.

Вся наша діяльність по підбору і вихованню кадрів спрямована на підвищення рівня підготовки висококваліфікованих спеціалістів. Тільки тоді ми зможемо сказати, що успішно вирішуємо питання підготовки кадрів, коли студент буде творчо оволодівати марксистсько-ленінською теорією, постійно поглиблювати свої знання, застосовувати їх у житті.

Тут багато залежить від авангардної ролі студентів-комуністів. Можна впевнено сказати, що підвищився інтерес студентів до вивчення суспільних наук. Про це свідчить добра успішність. Але парткому, ректорату, деканам, партбюро факультетів часто доводиться займатися питаннями учбово-трудової дисципліни. На жаль, у студентському середовищі не завжди створюється атмосфера непримиренності до порушників норм соціалістичного співжиття, а студенти-комуністи, комсомольський актив іноді не дають належну відсіч фактам порушення дисципліни. А звання комуніста вимагає від кожного активного впливу на студентську молодь.

Найважливішим завданням є удосконалення стилю всієї нашої діяльності, виховання діловитості, ініціативності, підвищення вимогливості і почуття відповідальності.

Зовсім неприпустимі факти безвідповідального відношення до наказів, рішень ректорату, вченої ради.

Необхідно підвищити культуру і дисципліну праці. Керівники всіх рангів і весь склад працівників повинні бути вимогливими до себе і своїх підлеглих.

Нещодавно пройшли звітно-виборні комсомольські і профспілкові збори. До керівництва комсомольськими і профспілковими організаціями прийшли нові люди.

Кадри — ключова проблема будь-якої сфери діяльності в університеті. Коли ми говоримо про ідейну зрілість, майстерність кадрів, то маємо на увазі всі ланки нашої діяльності, всю нашу роботу по вихованню політично зрілих і ініціативних працівників,

які мають достатню теоретичну і професійну підготовку. Це стосується, у першу чергу, керівних кадрів університету. Є три головні принципи, які забезпечують успішні справи. Науковий підхід, колегіальність, виконання рішень.

Ми йдемо назустріч XXV з'їзду партії, назустріч новій п'ятирічці. Колектив університету бере зараз нові великі соціалістичні зобов'язання, і ми несемо відповідальність перед партією і народом за їх неухильне виконання.

Правильний партійний підбір, розстановка і виховання кадрів — запорука успішного виконання відповідальних завдань, які стоять перед нашою парторганізацією.

У своїх виступах заступник секретаря партбюро юридичного факультету Л. М. Стрельцов, декан історичного факультету З. В. Першина, секретар партбюро фізичного факультету М. М. Чесноков, декан факультету романогерманської філології В. А. Кухаренко, декан геолого-географічного факультету І. П. Зелінський, завідувач кафедри теорії та методики літератури професор Г. А. В'язовський, декан біологічного факультету В. М. Тоцький докладно зупинилися на тій великій роботі, що проводять партійні організації факультетів по підбору, розстановці та вихованню кадрів, по поліпшенню ідейно-виховної роботи серед студентів, вказали на ряд проблем, вирішення яких допоможе дальшому успішному зростанню університету як учбово-методичного центру вищої школи.

Ректор університету професор О. В. Богатський у своєму виступі відзначив, що протягом останнього часу багато зроблено у справі поліпшення підбору, розстановки і виховання кадрів.

І тим тривожніше, вказав промовець, на фоні всього позитивного виступають недоліки.

Особливе занепокоєння викликають недоліки в ідейно-виховній та методологічній роботі. Мають місце факти недостатньої принципності, чіткості у роботі партійних організацій факультетів.

Ми не проявили достатньої партійної вимогливості, не все ще зроблено на факультетах по оста-

точній ліквідації недоліків. Проявляючи м'якість, ми робимо добру послугу своїм товаришам. Потрібно бути до кінця послідовними. В питаннях ідеології не може бути всепрошення.

Уже вказувалося на серйозні недоліки у роботі філологічного факультету. Але факти показують, що не все гаразд у цьому відношенні і на інших факультетах — юридичному, РГФ.

Велику турботу тривалий час викликає і стан справ на біологічному факультеті. Комісія АН УРСР дала принципову оцінку діяльності факультету. Та, на жаль, не всі ще на біофаці відчули відповідальність за підготовку кадрів, за виконання постанови уряду про розвиток молекулярної біології.

Є недоліки у вирішенні кадрової політики і на інших факультетах.

Ми навчилися, відзначив промовець, ставити різко і принципово кадрові питання. Але ми не навчилися вирішувати їх тими методами, яких вимагає від нас життя. Різко підвищили ідеологічну загартованість кадрів, діловитість у роботі всіх ланок — ось висновки, які повинні зробити із сьогоднішніх зборів.

Слід постійно боротися за підвищення якості підготовки кадрів в університеті. І велику роль у цьому повинні відігравати кафедри суспільних наук і, в першу чергу, кафедра філософії, яка має стати одним з активних центрів методологічної роботи.

Зрілий колектив університету, рідше викриваючи недоліки, здатний виконати ті великі завдання, що висувують партія і уряд.

У роботі зборів взяв участь завідувачий відділом науки і учбових закладів Одеського обкому КП України Г. П. Захаров.

Збори прийняли рішення, спрямовані на поліпшення роботи партійної організації у справі підбору, розстановки і виховання кадрів.

Виховувати переконаних

Про постійне піклування нашої партії про комуністичне виховання трудящих, і особливо молоді, яскраво свідчать партійні документи нинішнього року і, зокрема, постанови ЦК КПРС «Про роботу по підбору і вихованню ідейно-теоретичного рівня викладання суспільних наук», рішення травневого Пленуму ЦК КП України.

Ці документи партії являють собою обгрунтовану програму підвищення ефективності всієї виховної роботи, яку повинні здійснити партійні організації та ідеологічні заклади країни. Виконати ці великі завдання можливо лише завдяки систематичній і творчій роботі всіх комуністів. У першу чергу це відноситься до нас, викладачів суспільних наук.

Успіх комуністичного виховання студентів визначається, насамперед, ідейно-теоретичним рівнем і методичною майстерністю читання лекцій і проведення семінарських занять. Ось чому партійна група проявляла постійне піклування про безперервне оновлення і збагачення лекцій, удосконален-

ня проведення семінарів, підвищення їх ролі у вивченні історії КПРС, у формуванні наукового світогляду студентів. На засіданнях кафедр, методсекцій, науковому семінарі систематично обговорюються теоретичні питання, тексти лекцій, відкриті лекції і семінарські заняття, підсумки взаємовідвідувань. Ці питання регулярно обговорюються партійною групою. У січні 1974 року комуністи всебічно обговорили питання: «Високий теоретичний і методичний рівень читання лекцій і проведення семінарських занять — найважливіший обов'язок кожного комуніста кафедри», у листопаді знову обговорювались «Завдання комуністів кафедри по дальшому удосконаленню теоретичного рівня і методичної майстерності викладання історії КПРС».

Історія нашої партії надає великі можливості для глибокого висвітлення найважливіших проблем марксистсько-ленінської теорії. Разом з тим ми добре знаємо, що мало викласти у лекції теоретичні положення. Для виховання комуністичної свідомості необхідний тісний зв'язок викладання теорії з вивченням практичного досвіду партії. Майже

кожна лекція і семінар, наші спецкурси надають можливість висвітлити єдність теорії і програми, політики і практично організованої діяльності партії.

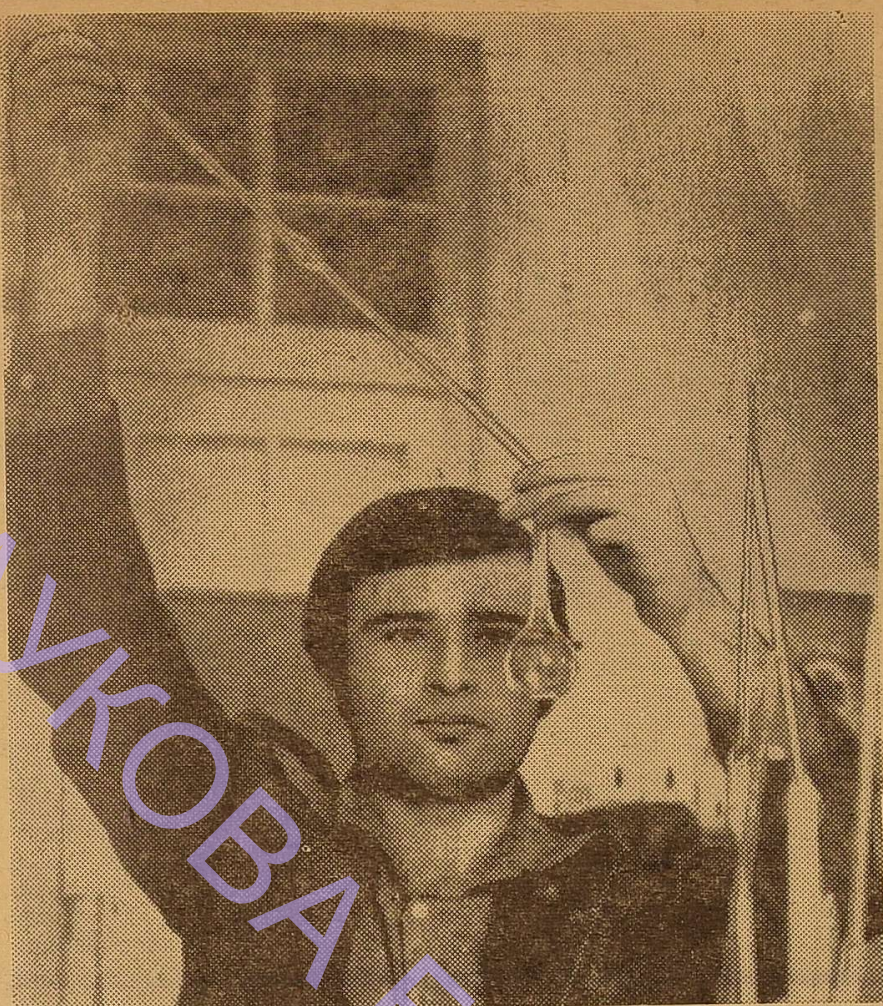
Важливе значення для виховання наукового світогляду студентів має розуміння ними творчого характеру марксистсько-ленінської теорії. Вивчення теорії партії повинно стати для студентів школою теоретичного осмислення явищ оточуючого життя. Наші кращі викладачі професор Н. М. Якупов, доценти О. Т. Альошкін, А. П. Іванов і інші учать студентів цьому теоретичному осмисленню на прикладі ленінських творів, партійних документів. Вони показують, як те чи інше теоретичне положення розроблялось, звертають увагу на те, що воно виникло, розвилось як узагальнення нових фактів розвитку, як відповідь на насущні потреби революційного перетворення суспільства, будівництва соціалізму і комунізму. Так, немов на очах у студентів вони розкривають механізм розвитку теорії, допомагають глибше осмислювати суспільні явища з точки зору марксистсько-ленінської теорії і таким чином формують комуністичний світогляд.

Комуністи добиваються того, щоб кожна лекція, кожний семі-

нар виховували непримиренність до буржуазної пропаганди, до антикомунізму і давали студентам конкретний матеріал для боротьби з ним. Пропаганда комуністичного світогляду і критика світогляду імперіалістичної буржуазії — це дві сторони однієї і тієї ж проблеми установлення марксистсько-ленінського світогляду.

Виховання комуністичної свідомості передбачає утвердження комуністичної моралі, боротьбу з пережитками минулого у свідомості людей. Комуністи кафедри прагнуть до того, щоб для кожного випускника стало внутрішньою потребою дотримання норм комуністичної моралі. Особливе значення ми надаємо висвітленню в курсі історії партії життя і діяльності В. І. Леніна — самого значного зразка для морального удосконалення радянських людей, а також його соратників і учнів, діячів ленінського типу. Викладачі прагнуть до того, щоб із їх розповідей, із рекомендованих джерел і літератури перед студентами поставали живі образи діячів партії і рядових її членів, щоб у молоді не залишалось сумніву, з кого робити життя.

У процесі викладання історії КПРС велика увага приділялась пропаганді і вивченню рішень

На практичних заняттях в одній з лабораторій геолого-географічного факультету. Студент IV курсу Геннадій Бельзер веде підготовку досліджуваної води для визначення нітратів.

Фото О. ЛЕВИТА

КІНОЛЕКТОРІЙ ПРОДОВЖУЄ РОБОТУ

Кінолекторій, організований кафедрою політекономії у гуртожитку № 1, набуває все більшої популярності серед студентів. В цьому можна переконатися, побувавши на його засіданнях.

У листопаді кінолекторій двічі відкривав свої двері. Перше засідання було присвячене 57-м роковинам Великої Жовтневої соціалістичної революції, друге — проблемам Африки, що розвивається.

З доповіддю про 57-і роковини Великої Жовтня перед студентами виступив старший викладач Л. Х. Доленко. У його доповіді були відмічені великі успіхи економічного розвитку нашої країни за 57 років і перспективи дальшого будівництва матеріально-технічної бази комунізму. Також у доповіді було відзначено значну роль В. І. Леніна у підготовці революції, у створенні першої в світі держави робітників і селян, у побудові соціалістичної економіки.

Після доповіді відбувся перегляд художнього фільму «Ленін в Жовтні». Перед присутніми постали героїчні дні початку нової ери в історії людства, образ Ілліча. З великою увагою стежили всі за напруженою діяльністю великого вождя світового пролетаріату в ці незабутні дні.

Це засідання залишило глибокий слід у свідомості всіх присутніх.

Кінолекторій набуває все більшої популярності серед студентів.

На останньому засіданні, яке відбулося 20 листопада, навіть стільців не вистачило для присутніх і багато студентів стояло, заповнивши проходи аудиторії. Цього дня перед слухачами виступив старший викладач кафедри політекономії Г. П. Плосконос з лекцією «Африка на шляху розвитку».

Товариш Г. П. Плосконос тривалий час працював у африканських країнах. Він поділявся із студентами особистими враженнями про ці країни. У ході доповіді були висвітлені такі питання, як економічні проблеми розвитку республіки Малі і Гвінеї-Бісау їх національної культури, мистецтва й ін.

Великий інтерес викликала у студентів розповідь про систему освіти у країнах Африки, що розвиваються, про відношення африканських студентів до навчання, їх підготовку до занять, житлові і матеріальні умови (забезпечення гуртожитками, стипендіями і т. д.)

Після виступу були продемонстровані зразки ремісничого мистецтва народів Малі. Г. П.

Плосконос відповів на численні запитання, що були задані радянськими і іноземними студентами.

Зміст питань говорить про той великий інтерес, який виявляють студенти до країн Африки, що розвиваються.

На закінчення був показаний кольоровий фільм «Країна стародавньої культури», який розповів про історичний розвиток країн Африки.

Велику допомогу надають нашому кінолекторію співробітники кінотеатру ім. Маяковського, особливо товариш В. Коленков.

Фільми, які демонструються в кінолекторії, завжди добре підібрані, відповідають тематиці засідання, актуальні, завжди є добрим доповненням до доповіді.

Всі студенти, які беруть участь у роботі кінолекторію, вважають його оригінальним початком в умовах гуртожитку, пропонують питання, на які б хотіли одержати відповіді на наступних засіданнях, запрошують підключати до роботи викладачів інших дисциплін. Зокрема, на наступне засідання кінолекторію у грудні студенти запросили професора, доктора юридичних наук О. В. Сурілова.

**О. НЕВІНСЬКИЙ,
Д. ВИХОДЕЦЬ,
В. ТОНДОПАС,**
студенти гуртожитку № 1.

Глибокі і міцні дружні зв'язки між народами Чехословаччини і Радянського Союзу. Дружба між нашими народами гартувалась у боях за нашу свободу. Не можна забути, скільки радянських партизанів пліч-о-пліч із словацькими партизанами брали участь у словацькому Національному повстанні, скільки крові обох народів було пролито на Дуклянському перевалі.

Вирішальну роль у національно-визвольній боротьбі чеського і словацького народів мало підписання Договору про дружбу, взаємну допомогу і післявоєнне співробітництво між Чехословацькою Республікою і Союзом Радянських Соціалістичних Республік 12 грудня 1943 року. Ще у роки війни СРСР почав поставляти нам продукти, сировину. Ці поставки допомогли вирішити післявоєнні труднощі у постачанні населення і швидше відновити промисловість у нашій країні.

Старе прислів'я «товариш пізнається в біді» підтвердилось і в 1947 році, коли наша країна терпіла від великої посухи. Тоді Радянський Союз надіслав нам хліб, хоч і самому він був потрібен.

Дружба між чехословацьким і радянським народами повною мірою розвинулася тільки після виникнення народно-демократичної Чехословаччини, особливо після повної перемоги робітничого класу у лютому 1948 року.

Неодноразово вороги соціалі-

зму намагалися посіяти ворожнечу між нашими народами. Всі добре пам'ятають розкольніцьку діяльність правоопортуністичних, антисоціалістичних і антирадянських сил у 1968—1969 роках. Тільки завдяки інтернаціональній допомозі країн Варшавського договору завоювання соціалізму у нашій країні вдалось відстояти.

6 травня 1970 року державні представники ЧССР і СРСР підписали новий чехословацько-радянський Договір про дружбу, співробітництво і взаємну допомогу. Він повністю гарантує безпеку нашої країни від зовнішніх ворогів і незалежність економіки ЧССР. Він ще більше зміцнив соціалістичний характер нашої зовнішньої політики, яка спирається на марксистсько-ленінське вчення і пролетарський інтернаціоналізм.

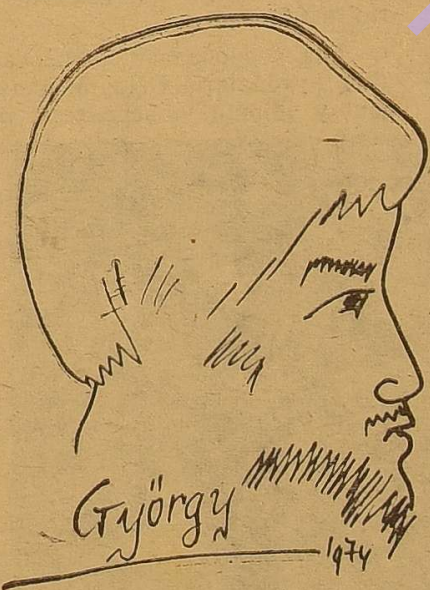
Новий Договір є продовженням прагнень нашого народу до більш щасливого життя, прагнень, які завжди були нерозривно пов'язані із зміцненням дружби і співробітництва з Радянським Союзом. Це і є документ, який обґрунтував історично підтверджений досвід нашого народу, що лише в єдності з Радянським Союзом забезпечить світле майбутнє нашої соціалістичної Батьківщини.

**Мирослава ГРИНКОВА,
студентка II курсу мехмату
(ЧССР)**

Ми ще зустрінемося

— Так швидко пролетів час. Я хотів би ще приїхати в Радянський Союз, — говорить Горбан Дьордь — студент філологічного факультету Будапештського університету, який перебував на стажуванні у нашому місті. — Нас дуже привітно зустрічали радянські люди. Багато допомагали нам. Особливо я хочу сказати про свого викладача російської мови В. Г. Соломонова. Прекрасна людина, один із найкращих викладачів. Василь Григорович навіть навчив мене любити граматику, яка для мене була не такою цікавою, як література і розмовна мова.

Величезне враження справило на мене море, яке я бачив вперше в житті.

... Вже підійшли вагони, а всі стоять, ніби чогось чекають. Дуже важко розлучатися. Останні побажання, останні потиски дружніх рук. І ніби символ дружби, осінні квіти. Говорять, що найтяжче в житті — це розлука. Люди в різних куточках земної кулі іноді не знають, скільки в них є

друзів. А як трапляється нагода, дорожать дружбою.

Ласло Рожі говорить про те, що принесла їй поїздка в Радянський Союз:

— В моєму житті до цього часу не було такого важливого моменту, як стажування в Одесі. Тут я пізнала багато нового. І це надалі змінить мої погляди і навіть моє життя. Я ніколи не жила в гуртожитку. А тут знайшла багато друзів з різних кінців світу. Кожен день приносить щось нове: ми побували в музеях, відвідали виставки, театр, кіно, проводили екскурсії — все це було дуже цікаво. А все-таки мені здається, що найважливіше — це відносини між людьми.

Дуже важко відійти від і прощатися з друзями. Навіть важче, ніж було їхати з Угорщини в Одесу. Можливо тому, що люди сюди були влюблені: скоро повернуся до своїх рідних, друзів. Та ось шість тижнів, проведених в Радянському Союзі з друзями, на жаль, минули. І все-таки я вірю, що ми ще зустрінемося.

До побачення, Одесо. До побачення, Радянський Союз!

**О. ТИХА,
студентка вечірнього
відділення філфаку.**

Студент фізфаку **ЛЕ ЧИНЬ КАН**, який приїхав вчитися до нас з ДРВ, зробив портретні зарисовки угорських друзів.

будівників комунізму

XXIV з'їзду КПРС і наступних рішень партії, доповідей і промов Л. І. Брежнева. Важливого значення ми надаємо зв'язку викладання історії КПРС з сучасністю, що сприяє більш глибокому розумінню студентами законів і перспектив суспільного розвитку, прищеплює уміння пов'язувати теоретичні питання з діяльністю Комуністичної партії, що сприяє виникненню потреби і навичок глибокого самостійного вивчення марксистсько-ленінської науки.

Формування у студентів комуністичного світогляду є важливою умовою їх ідейно-політичної загартованості, виховання їх в дусі комуністичного відношення до праці, соціалістичного патріотизму і інтернаціоналізму. Для політичної загартованості майбутніх спеціалістів, як це підкреслювалось на пленумі Одеського обкому партії в червні 1974 р., треба повніше використовувати такі перевірені життям форми роботи, як Ленінський залік, громадсько-політична практика, школа молодого лектора, наукові гуртки, студентські теоретичні конференції, конкурси студентських робіт і т. д. У процесі викладання історії партії члени кафедри велику увагу надають вихованню студентів на революцій-

них, бойових і трудових традиціях. З цією ж метою організуються такі екскурсії як «Послання В. І. Леніна в Одесі», «Одеса в 1905 році», «Великий Жовтень в Одесі», «Одеса у Великій вітчизняній війні», «Одеса в 9-й п'ятиріччі».

На зборах партгруп розглядалися питання про завдання комуністів по формуванню наукового світогляду у студентів, по їх патріотичному і інтернаціональному вихованню. Серйозну увагу приділяє патріотичному і інтернаціональному вихованню клуб «Іскра». Велику виховну роботу ведуть комуністи серед студентів-іноземців (М. С. Галицький, Є. І. Дятлов, А. П. Іванов, В. В. Сеньюшкін).

Чималу роботу по комуністичному вихованню студентів проводять комуністи у позаучбовий час, зокрема, у гуртожитках. За нашою кафедрою закріплені гуртожиток № 5 (відповідальний Є. Дятлов). Тут щотижня проводять планові заходи. У гуртожитку виступали ректор університету професор О. В. Богатський, професор Н. М. Якупов, лауреат Державної премії Г. С. Нежевенко, викладачі кафедри А. П. Іванов, Є. П. Марачаєв, Є. І. Дятлов, М. С. Галицький, В. В. Сеньюшкін, Я. М. Штерн-

штейн, В. М. Федоров.

Комуністи кафедри проводять велику громадську роботу, виконують відповідальні доручення, беруть активну участь в ідейно-виховній роботі на факультетах в університеті, місті. Прикладом зразкового виконання громадської роботи є завідуючий кафедрою комуніст Н. М. Якупов.

Велику громадську роботу виконують і М. П. Краснянський, В. В. Сеньюшкін, Г. Д. Афіногенов, І. Є. Волошинова.

Як вказувалось на травневому Пленумі ЦК КП України, партійні організації повинні підвищити вимогу до кадрів суспільствознавців, ідейно гартувати їх, виховувати класовий підхід до оцінки подій і явищ суспільного життя. Дуже важливо створити у кожному науковому колективі обстановку творчого пошуку, високої відповідальності, непримиренності до прояву безпринципності. Комуністи кафедри, виконуючи рішення Комуністичної партії, борються за дальше підвищення ідейно-теоретичного рівня і методичної майстерності викладання курсу історії КПРС, за виховання свідомих і активних будівників комунізму.

**М. СКРИПНИК,
доцент кафедри історії КПРС,
партгрупорг.**

ПОЗДОРОВЛЕННЯ

На ім'я ректора нашого університету, секретаря парткому, голови профкому і завідуючого кафедрою фізвиховання і спорту надійшов лист з обласної ради студентського добровільного спортивного товариства «Буревістник».

Президія Одеської обласної ради студентського добровільного спортивного товариства поздоровляє колектив університету з достроковим виконанням плану розвитку фізичної культури і спорту у четвертому визначальному році 9-ї п'ятирічки.

За дорученням президії Одеської облради СДСТ «Буревістник».
Л. САВЧУК.

УВАГА, ШАХИ!

Весь спортивний світ більше двох місяців був у великому напруженні. Вирішувалося питання: кому доведеться грати з чемпіоном світу з шахів Робертом Фішером?

Фішер останні роки не мав турнірної практики. Всі, звичайно, знають сили чемпіона світу, але важко сказати, як складуться його партії з Карповим після тривалого таймауту. Зараз ще не відомо, чи відбудеться матч взагалі, бо Фішер ще офіційно не відповів на це питання. Хоч багато спеціалістів (і сам Карпов) вважають, що він відбудеться.

Та це справа майбутнього. А поки що в Ленінграді проходить чемпіонат СРСР з шахів у вищій лізі. Від шахістів Одеси у ньому бере участь майстер спорту СРСР Лев Альбурт.

Проходить і чемпіонат нашого університету. Як завжди, у ньому беруть участь всі 9 факультетів. Традиційно сильною є команда

мехмату. За лідерство і за призи змагаються також команди юридичного, хімічного і фізичного факультетів.

Першість проходить на факультеті РГФ. Однак «своє поле» поки мало допомагає господарям. Команда ніяк не може знайти найсильніший склад. Підводять неважкі членів команди. Кожна команда проводить партії на п'яти дошках — 4 чоловічих і 1 жіноча. На першій дошці дуже вдало виступає представник юридичного факультету кандидат у майстри спорту А. Лодочников. На жіночій дошці успішно взяла старт представниця факультету РГФ Тая Антипанова.

Турнір проходить напружено. І навіть аутсайтери чинять лідерам опір. Змагання проводить головний арбітр — суддя II категорії А. Берченко.

А. ГРИГОРЬЄВ,
студент III курсу
факультету РГФ.

О. І. РОМАНОВСЬКИЙ

був інструктором і лектором Одеського обкому КП України.

За участь у Великій Вітчизняній війні він відзначений орденом Вітчизняної війни та іншими урядовими нагородами.

З 1937 року Олександр Іванович викладав історію, а потім основи марксизму-ленінізму. Більш як 20 років працював він на кафедрі історії КПРС Одеського державного університету. Це був прекрасний вихователь молоді. Студенти любили його яскраві виступи.

Як учений-комуніст О. І. Романовський основну працю свого життя присвятив питанням партійного будівництва, боротьбі за єдність партійних рядів. Його дисертація одержала високу оцінку наукової громадськості, а опубліковані ним праці користувались широкою популярністю.

Невтомний трудівник, приваблива людина, Олександр Іванович був добрим товаришем і другом. Світлих пам'ять про нього назавжди збережеться у наших серцях.
Група товаришів.

ХРОНІКА ЗМАГАНЬ

І грудня завершився другий тур першості Одеської області з бокса, яка проходила чотири дні у спортивному залі СДСТ «Буревістник». 12 студентів університету брали участь у цих змаганнях. Успішно виступали наші боксери і чотири з них стали пере-

можцями у своїх вагових категоріях. Чемпіонами області по II розряду стали П. Сухов (III курсе фізфаку), В. Осокін (III курсе юрфаку), С. Тропанець (II курсе істфаку). Серед юніорів чемпіоном став студент II курсу геолого-географічного факультету В. Єлма-

нов. Зараз команда боксерів ОДУ готується до особисто-командної першості вузів м. Одеси, яка буде проводитись 15—18 грудня.

П. ПИЛИПЕНКО,
Старший викладач кафедри
фізвиховання.

МИСТЕЦТВО

ЛИСТОПАД

Поволі йду листопадом.
Зачаровано дивлюсь на мовчазні дерева, що стоять непорушно, ніби в мрійливому сні, озорненні сріблястим серпанком. То від павутиння, яке невідомо де береться і огортає старий сад срібними ланцюгами.
Легке вітровіння колише крони, зриває листя, і воно золотим дощем опадає дотолу. І вся земля вже вкрита золотом, помережаним вогняним багрянцем, ніби то якийсь славетний майстер похищувався своїм умінням.
Нахилиюсь до землі, беру в руки тремтливий листок і журно дивлюсь на гаптоване багрянцем золото. Нечутно ступає стежками осінь, дихає лагідним вітерцем,

кружляє листя в прощальному танку. Вона заглядає мені в очі, намагаючись приспати їх туго, розсипає навкруги золоті вогні.
Кладу жовтий лист між сторінок книги, щоб через роки знайти і думкою полинути в дорогу серцю осінь.
А вона все золотить мене. Зажурене листя падає долі, летить просто в простягнуті долоні... Сумно посміхаюся, бо знаю, що скарби осені не повернуть, не замінять минулих сонячних днів, які з вогняною радістю і тихою печаллю сплинули назавжди.
Я давно знаю, що це омана.
Листопад.
Л. ДЕМ'ЯНЕНКО,
студентка I курсу філфаку.

На думку тренера

Всі вже знають про перемогу футбольної команди ОДУ у змаганнях на кубок міста серед вузів.

Ось що розповідає тренер команди О. Ф. Попичко:

—У фіналі нас чекала зустріч з командою Одеського технологічного інституту холодильної промисловості. У півфіналі ми перемогли її з рахунком 3:1. Команда ОДУ, переможець минулорічного розіграшу, закономірно хотіла відстояти кубок, що завжди зроби важче, ніж виграти його. Ми готувалися теоретично і тактично.

Гра розпочалася з перевагою футболістів ОДУ. У цьому році у збірній університету дум-

же сильною є оборона, добре підібраний півзахист, є кому і забивати.

Уже з перших хвилин центральної нападаючий Женя Огаренко, студент III курсу філфаку, забиває гол. Після цього команда стала грати ще впевненіше. До кінця першого тайму був забитий ще один гол у ворота команди ОТІХП. З подачі Анатолія Вербицького м'яч на лівому краї одержує Огаренко, безумовно кращий грок фіналу, обіграє двох захисників, і уже з його подачі дуже красиво м'яч забиває Віктор Пилипчук.

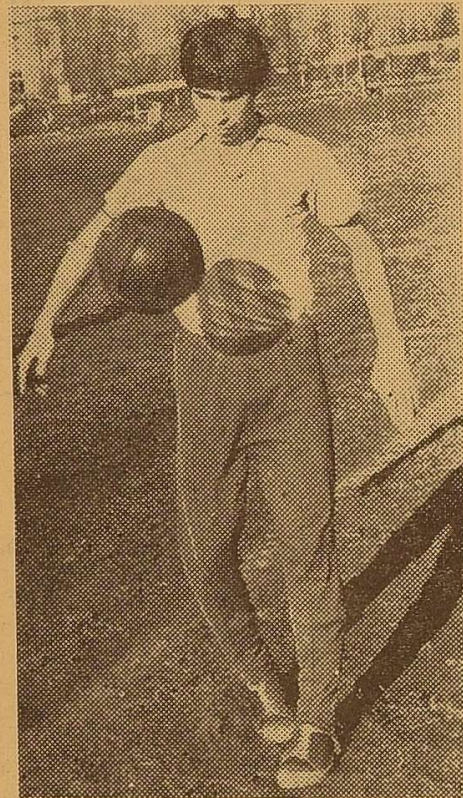
Кінець зустрічі був практично вирішений в кінці першого тайму.

Підсумок гри підбив Євген Огаренко, забивши свій другий гол у фіналі—3:0.

В інтересах кращої підготовки збірної ОДУ до цих відповідальних змагань фінал кубку університету був проведений трохи пізніше.

Команда геофаку, гравці якої складають силу і міць збірної університету, перемогла юристів з рахунком 1:0 і стала переможцем.

В. ХОМУТОВ.

На черговому тренуванні. Капітан переможців студент геофаку Анатолій Вербицький. Фоторепортаж О. ЛЕВІТА.

**НОВИЙ ЖУРНАЛ
ДЛЯ ПЕДАГОГІВ**

«Современная высшая школа» — під такою назвою видається новий міжнародний журнал.

Зараз чимало робиться по удосконаленню системи вищої освіти, узагальненню і аналізу досвіду роботи у вузі. Накреслились важливі проблеми для вивчення особливостей викладацької діяльності, досліджуються методи вузівського навчання, форми самостійної роботи студентів, шляхи подальшого підвищення кваліфікації спеціаліста.

У цьому зв'язку поява міжнародного журналу соціалістичних країн «Современная высшая школа» надзвичайно своєчасна.

Журнал ставить своїм завданням здійснювати обмін думками і досвідом з проблем вищої школи між ученими всіх соціалістичних країн з метою удосконалення учбового процесу у вузах.

Головний розділ першого випуску так і називається — «Удосконалення учбового процесу». Він присвячений питанням формування не лише учбового процесу, але

й підвищення подальшої кваліфікації спеціалістів. Розглядається проблема самостійної роботи студентів і фактичний розподіл «студентського» часу.

Журнал знайомить з системою освіти Польщі і Німечки Демократичної Республіки, з культурним вихованням в Угорській Народній Республіці, а також з проблемами школи у всьому світі, дається аналіз діяльності Європейського центру вищої освіти ЮНЕСКО, створеного в 1972 році.

Піднімаючи актуальні аспекти вищої освіти різних соціалістичних країн, журнал розглядає роль технічних засобів і програмованого навчання. Цікаві і принесуть чималу користь розділи рецензій і бібліографії, інформації, хроніки.

Журнал спрямований на удосконалення вищої освіти. Він являє інтерес для викладачів вузів різних спеціальностей, студентів, а також для тих, хто цікавиться перспективами освіти.

Е. ТУРЕНЬСКА.